

**ΚΑΠΕ
CRRES**

ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ
ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η Διείσδυση των Τεχνολογιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας στο Ελληνικό Ενεργειακό Σύστημα εν Όψει των Ευρωπαϊκών Στόχων του 2020

Κώστας Τίγκας

Δντης Ενεργειακής Πολιτικής και
Σχεδιασμού

Ομάδα Εργασίας

ΚΑΠΕ

Κ. Τίγκας, Γ. Γιαννακίδης, Μ. Καρυστιανός, Ν.
Σακελλαρίδης, Χ. Νάκος, Γ. Μάντζαρης, Β. Κίλιας
Τ. Χαβιαρόπουλος, Σ. Τσελεπής, Μ. Χρήστου, Κ. Καρύτσας

ΔΕΣΜΗΕ

Γ. Καμπούρης

ΔΕΗ

Σ. Βάσσος

ΥΠΕΚΑ

Γ. Κάραλης

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Γιά το σύνολο των Κρατών-Μελών μέχρι το 2020, προβλέπεται :
  - ✓ 20% μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου (GHG) σε σχέση με τα επίπεδα του 1990,
  - ✓ 20% διείσδυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στην τελική κατανάλωση ενέργειας και
  - ✓ 20% εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Οι τρεις στόχοι είναι στενά συνδεδεμένοι μεταξύ τους.

Η εξοικονόμηση ενέργειας μικραίνει τον στόχο των ΑΠΕ και εξασφαλίζει την μείωση εκπομπών

ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Εκπομπές

Νέα Οδηγία ETS 2009/29/ΕΚ

Από τις εγκαταστάσεις που υπάγονται στο σύστημα εμπορίας εκπομπών

- ✓ Οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής θα αγοράζουν όλα τα δικαιώματα εκπομπών από δημοπρασία
- ✓ Οι άλλες εγκαταστάσεις θα λαμβάνουν και δωρεάν δικαιώματα, πλην όμως μειούμενα μεταξύ 2013-2020

Παράλληλα θα πρέπει να μειωθούν και οι εκπομπές εκτός εμπορίας

ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

ΑΠΕ

Πρώθηση της χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με την Οδηγία 2009/28/ΕΚ-Στόχοι για 2020

Εξοικονόμηση Ενέργειας

- 2002/91/ΕΚ για την «Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων»
- 2004/8/ΕΚ για την προώθηση της «Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας»
- 2006/32/ΕΚ για τη «Βελτίωση της Ενεργειακής Απόδοσης κατά την τελική χρήση και τις Ενεργειακές Υπηρεσίες»-Στόχος 9% για 2016-ΣΔΕΑ

Βασικές Αρχές Ανάπτυξης του Ελληνικού Ενεργειακού Συστήματος

Οι επιλογές θα πρέπει να οδηγήσουν σε μια
μακροπρόθεσμη προοπτική του ελληνικού
ενεργειακού συστήματος με όραμα πέρα από
το 2020 και αποτέλεσμα

- ✓ την διαρκή μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου
- ✓ την διαρκώς αυξανόμενη διείσδυση των ΑΠΕ
- ✓ την εξοικονόμηση ενέργειας

Βασικές Αρχές Ανάπτυξης του Ελληνικού Ενεργειακού Συστήματος

Ηλεκτρισμός

*να ολοκληρώσουμε την ενσωμάτωση του
εθνικού μας δικτύου στο πανευρωπαϊκό
δίκτυο*

- *στην κατεύθυνση των αναγκαίων διασυνδέσεων*
- *στην κατεύθυνση της ενοποίησης των αγορών*

Βασικές Αρχές Ανάπτυξης του Ελληνικού Ενεργειακού Συστήματος

Ηλεκτρισμός

- παροχή υψηλής ποιότητας ηλεκτρισμού στους καταναλωτές
- ενεργή συμμετοχή στην εξοικονόμηση ενέργειας και την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης
- προετοιμασία για τις νέες εξελίξεις όπως ο εξηλεκτρισμός των μεταφορών

Ηλεκτρισμός Διασυνδεδεμένο Σύστημα

Το διασυνδεδεμένο σύστημα θα τροφοδοτείται
από τις εξής συνιστώσες :

Ηλεκτρισμός Διασυνδεδεμένο Σύστημα

Τις λιγνιτικές μονάδες, που θα πρέπει

- ✓ σταδιακά να αντικατασταθούν και
- ✓ οι παλαιότερες να περιορίσουν την λειτουργία τους
- ✓ παράλληλη εφαρμογή τεχνικών σύγκραυσης βιομάζας από δασικά και αγροτικά υπολείμματα
  - πρόσθετες θέσεις εργασίας στην περιοχή
  - παράταση της διάρκειας ζωής του λιγνίτη και
  - μείωση των εκπομπών

Ηλεκτρισμός Διασυνδεδεμένο Σύστημα

Τις «γρήγορες»

**μονάδες φυσικού αερίου συνδυασμένου
κύκλου**

που

συνεργάζονται καλύτερα με ΑΠΕ

Ηλεκτρισμός Διασυνδεδεμένο Σύστημα

Τις μεγάλες –συγκεντρωμένες- μονάδες ΑΠΕ
μεγάλα υδροηλεκτρικά και αιολικά στην αρχή

αλλά και με τη συνεισφορά άλλων εφαρμογών
μεσαίου μεγέθους

σε χρονική σειρά αξιοποίησης: ΜΥΗΕ, βιοαέριο,
γεωθερμικές μονάδες, συμπαραγωγή από
βιομάζα, ηλιοθερμικά συστήματα κλπ

Ηλεκτρισμός Διασυνδεδεμένο Σύστημα

**Προσδιορισμός εφικτών έργων
αντλησιοταμίευσης**

γιά την εξισορρόπηση της μεταβλητής
παραγωγής των μεγάλων αιολικών

Ηλεκτρισμός Νησιωτικό Σύστημα

σταδιακά τα νησιά θα διασυνδέονται ηλεκτρικά με την ηπειρωτική χώρα με τριπλό στόχο

- α) την ηλεκτροδότηση των ίδιων των νησιών και τη σβέση των πετρελαϊκών σταθμών τους
- β) την παραλαβή ΑΠΕ από τα νησιά που είναι πλούσια σε αέρα, ήλιο και κάποια σε γεωθερμική ενέργεια και

Ηλεκτρισμός Νησιωτικό Σύστημα

γ) την αξιοποίηση των ΑΠΕ στη θάλασσα
(υπεράκτιες ανεμογεννήτριες και κυματικές
μονάδες). Εδώ υπάρχει ξεχωριστή, αναλυτική
πρόταση του ΚΑΠΕ

Θερμότητα

Διείσδυση της Συμπαραγωγής Υψηλής
Αποδοτικότητας για την εξυπηρέτηση ζήτησης
Θερμότητας με φυσικό αέριο και ΑΠΕ

Ανάπτυξη Δικτύων Θερμότητας

Θερμότητα

Διείσδυση Θερμικών ΑΠΕ

Ανάπτυξη Εθνικής Πολιτικής και
αποτελεσματικών εργαλείων οικονομικής
υποστήριξης για

Βιομάζα-Βιοαέριο

Γεωθερμία

Μεταφορές

Διείσδυση Βιοκαυσίμων

10 % στις επίγειες μεταφορές

Εξηλεκτρισμός αυτοκινήτων, δημιουργία
βραδυνού φορτίου για εξισορρόπηση με
Αιολική παραγωγή

Εξοικονόμηση Ενέργειας

Στα κτίρια(οικιακός-τριτογενής)

Στη βιομηχανία παράλληλα με το σύστημα
εμπορίας εκπομπών

Στις μεταφορές

Ανάπτυξη πλαισίου ενεργειακών υπηρεσιών

Μεθοδολογία

Αξιολόγηση της επίτευξης των τριών στόχων 20-20-20 με το μοντέλο TIMES-MARKAL

- Στόχος ΑΠΕ με 20%
- Στόχοι non-ETS και επιβάρυνση του κόστους ηλεκτροπαραγωγής από το 2013
- Στόχοι εξοικονόμησης με βάση το 1^ο ΣΔΕΑ, ως προς το σενάριο αναφοράς

Μεθοδολογία

Το TIMES-MARKAL τροφοδοτείται από :

Μεθοδολογία

Το TIMES-MARKAL τροφοδοτείται από :

Μοντέλα ηλεκτρικού συστήματος

- Προγραμματισμός συστήματος παραγωγής
- Προσομοίωση λειτουργίας συστήματος παραγωγής-απορριπτόμενη ενέργεια
- Ηλεκτρικά Δίκτυα(Ροές ισχύος στη μεταφορά)

Μεθοδολογία

Μοντέλο OPTI-RES

Γιά τον προγραμματισμό του οικονομικού
δυναμικού των ΑΠΕ με γεωγραφική κατανομή

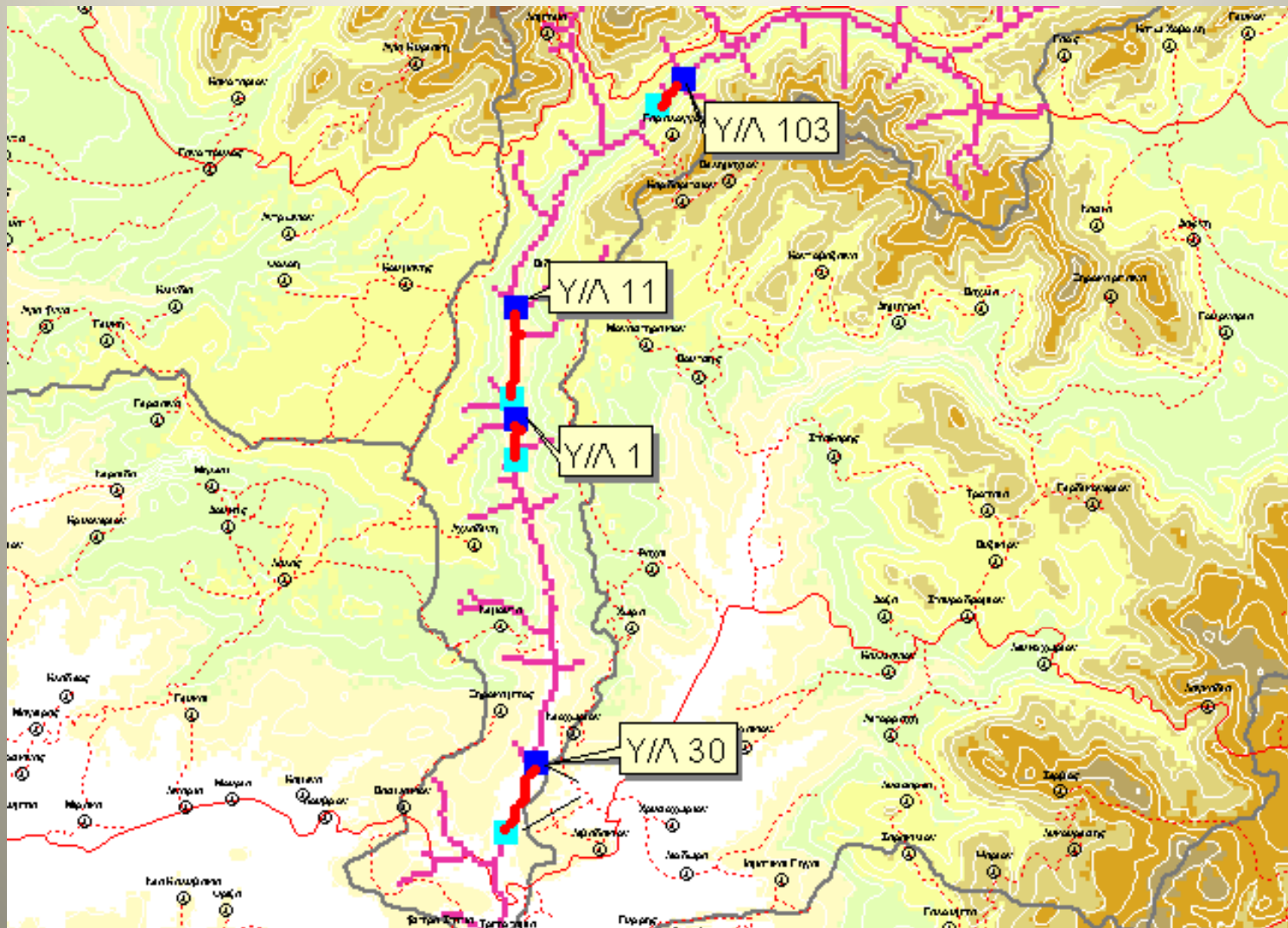

Στοιχεία Εισόδου

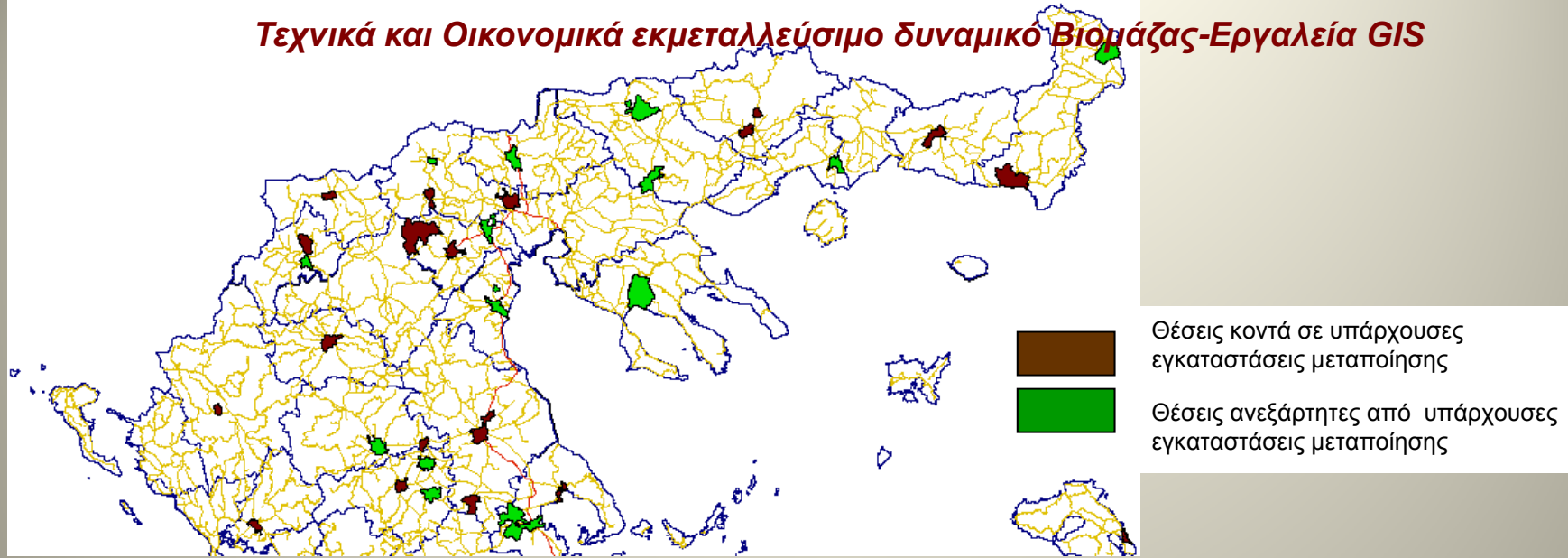
Ανάλυση του τεχνικού και οικονομικού δυναμικού Αιολικής Ενέργειας

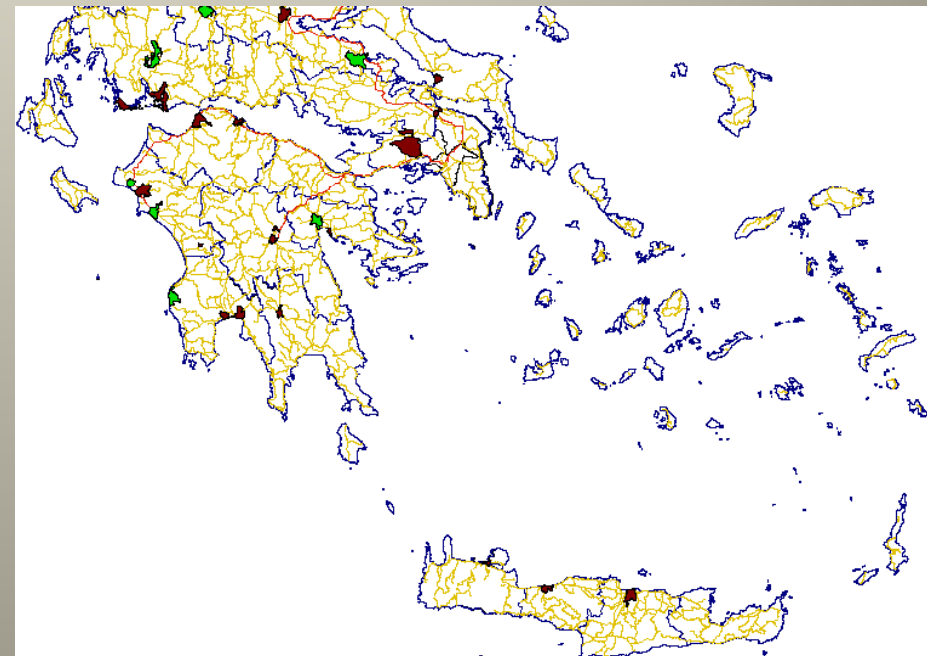
Τεχνικά και Οικονομικά εκμεταλλεύσιμο δυναμικό ΜΥΗΣ-Εργαλεία GIS

Τεχνικά και Οικονομικά εκμεταλλεύσιμο δυναμικό Βιομάζας-Εργαλεία GIS

- Το δυναμικό βιομάζας για συμπαραγωγή αντιστοιχεί:
- Σε θέσεις εγκαταστάσεων μεταποίησης με παραγωγή ή και χρήση υποπροϊόντων βιομάζας (βιομ. Ξύλου, πυρηνελαιουργεία, εκκοκιστήρια) και ικανοποίηση ίδιων ή γειτονικών θερμικών φορτίων
- Σε θέσεις με αποκλειστική χρήση αγροτικών και δασικών υπολειμμάτων και μικρά δίκτυα θέρμανσης.

**ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ
ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**

	T, °C	MWe			
		2012	2015	2020	2050
Μήλος	>300	15	20	150	200
Σαντορίνη	170-300			10	200
Νίσυρος	>300	10	10	40	50
Σαμοθράκη	240-260		10	20	30
Χίος	210-240		20	20	40
Λέσβος	170-200		20	20	50
Λ. Δέλτα Νέστου	160-210		20	50	150
Λ. Αλεξανδρούπολης	150-190		20	50	100
Κώς	160-190			10	50
Μέθανα	180-190			10	20
Σουσακι	185			10	20
Αίγινα	180				20
Σπερχειός-Β.Ευβοϊκός	170			10	50
Κάλυμνος	180				10
Κίμωλος	170				20
Ικαρία	180				10
Πάτμος	?				10
Αριδαία	?				100
Β. Κιλκίς	?				10
Μικροθήβες	?				10
Σάμος	?				10
Λ. Δράμας	?				40
Λ. Στρυμόνα	130				30
Λ. Μυγδονίας	?				30
Λ. Ξάνθης-Κομοτηνής	?				40
Λ. Θεσσαλίας	?				120
Λ. Ανθεμόντα	100-180				60
Λήμνος	?				10
Αντίπαρος					10
50 μονάδες EGS σε όλη τη χώρα με μ.ο. 10 Mwe	160				500
ΣΥΝΟΛΟ		25	120	400	2000

Αποτελέσματα-Μοντέλων Ηλεκτροπαραγωγής

Διείσδυση ΑΠΕ+ΣΗΘΥΑ στην Ηλεκτροπαραγωγή-Σενάριο 40%

Εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ 2020	MW
ΑΙΟΛΙΚΑ	8750
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ	1200
ΒΙΟΜΑΖΑ	220
ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ	220
ΜΥΗΣ	250
ΥΗΣ-αντλητικών	3000
Αντλητικά ΥΗΣ	1000
ΣΗΘΥΑ	900

Ηλεκτροπαραγωγή το 2020

Ηλεκτροπαραγωγή	TWh
ΑΙΟΛΙΚΑ	18
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ	1.5
ΒΙΟΜΑΖΑ+ΣΥΓΚΑΥΣΗ	2
ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ	1.5
ΥΗΣ-αντλητικών	5.9
ΛΙΓΝΙΤΗΣ	20
ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ	18Δ+3Ν

Αποτελέσματα TIMES-MARKAL

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΑΠΕ

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Συνολική Διάθεση Ενέργειας στη χώρα (Μτοε)	32,42	32,22	32,27	32,14	32,22	32,25	32,40	32,49	32,53	32,75	32,90
εκ των οποίων ΑΠΕ											
Υ/Η	0,40	0,42	0,44	0,44	0,42	0,49	0,46	0,50	0,50	0,50	0,50
Βιομάζα	1,49	1,54	1,60	1,66	1,72	1,78	1,97	2,04	2,11	2,18	2,26
Αιολικά	0,24	0,35	0,46	0,55	0,68	0,80	0,93	1,06	1,19	1,31	1,42
Ηλιακά	0,21	0,24	0,24	0,27	0,27	0,27	0,28	0,34	0,36	0,38	0,39
Γεωθερμία	0,03	0,03	0,03	0,03	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,06	0,07
% ΑΠΕ στην Συνολική Διάθεση στη Χώρα	7%	8%	9%	9%	10%	11%	11%	12%	13%	14%	14%
Ηλεκτροπαραγωγή (TWh)	59,48	61,22	62,58	63,04	64,65	65,88	67,13	68,69	70,30	71,93	74,47
εκ των οποίων ΑΠΕ											
Υ/Η	4,68	4,84	5,17	5,17	4,94	5,72	5,36	5,77	5,79	5,80	5,87
Βιομάζα/Βιοαέριο	0,49	0,50	0,50	0,57	0,65	0,65	1,23	1,37	1,57	1,56	1,94
Αιολικά	3,45	4,83	6,11	7,28	8,83	10,28	11,91	13,54	15,16	16,65	18,07
Ηλιακά	0,29	0,38	0,47	0,57	0,68	0,80	0,92	1,05	1,19	1,34	1,48
Γεωθερμία	0,00	0,00	0,16	0,20	0,20	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	1,45
Σύνολο Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ	8,91	10,54	12,41	13,80	15,29	17,78	19,75	22,05	24,03	25,68	28,82
% ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή	15%	17%	20%	22%	24%	27%	29%	32%	34%	36%	39%
Εγκατεστημένη Ισχύς Η/Π από ΑΠΕ (GW)	4,38	5,35	6,07	6,76	7,66	8,65	9,62	10,56	11,51	12,46	13,61
εκ των οποίων											
Βιομάζα/Βιοαέριο	0,12	0,12	0,12	0,14	0,16	0,16	0,19	0,19	0,19	0,19	0,22
Υ/Η (εκτός άντλησης)	2,69	3,00	3,03	3,03	3,03	3,12	3,14	3,16	3,18	3,20	3,22
Αιολικά	1,33	1,91	2,49	3,08	3,87	4,66	5,48	6,29	7,11	7,93	8,75
Ηλιακά	0,24	0,32	0,40	0,48	0,57	0,67	0,77	0,87	0,98	1,09	1,21
Γεωθερμία	0,00	0,00	0,03	0,03	0,03	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,22
Τελική Κατανάλωση Ενέργειας (Μτοε)	21,37	21,69	22,12	22,62	23,19	23,82	24,19	24,40	24,70	25,00	25,23
Τελική Κατανάλωση για Παραγωγή Θερμότητας	8,62	8,71	8,90	9,19	9,51	9,76	9,93	9,94	10,02	10,10	10,06
Τελική Κατανάλωση Ενέργειας στις Μεταφορές	8,33	8,47	8,60	8,74	8,88	9,19	9,31	9,40	9,49	9,60	9,68
Τελική Κατανάλωση Ενέργειας στις Μεταφορές σύμφωνα με αρ. 3(4)α	6,47	6,55	6,63	6,71	6,79	7,04	7,11	7,15	7,20	7,24	7,27
εκ των οποίων ΑΠΕ											
Βιομάζα/Βιοαέριο	1,06	1,07	1,09	1,10	1,12	1,14	1,19	1,18	1,23	1,27	1,25
Ηλιακή Θερμότητα	0,21	0,24	0,24	0,27	0,27	0,27	0,28	0,34	0,36	0,38	0,39
Γεωθερμία	0,03	0,03	0,03	0,03	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,06	0,07
Θερμότητα Περιβάλλοντος	0,01	0,05	0,10	0,13	0,16	0,20	0,23	0,25	0,29	0,31	0,39
Βιοκαύσιμα στις Μεταφορές	0,37	0,40	0,43	0,46	0,50	0,54	0,58	0,62	0,66	0,71	0,75
ΑΠΕ Ηλεκτρισμός στις Οδικές Μεταφορές	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
ΑΠΕ Ηλεκτρισμός στις Σιδηροδρομικές Μεταφορές	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
% Στην παραγωγή Θερμότητας	15,24%	15,95%	16,45%	16,71%	16,73%	16,93%	17,48%	18,29%	19,23%	20,01%	20,83%
% Στις μεταφορές συνολικά	4,42%	4,72%	5,01%	5,31%	5,60%	5,92%	6,21%	6,61%	6,93%	7,43%	7,73%
% Στις μεταφορές σύμφωνα με παρ. 3(4)	5,74%	6,17%	6,59%	7,02%	7,44%	7,87%	8,29%	8,89%	9,41%	10,16%	10,64%
% Στην Τελική Κατανάλωση σύμφωνα με την Νέα Οδηγία	11,02%	11,96%	12,89%	13,57%	14,14%	15,09%	16,00%	17,12%	18,15%	19,04%	20,29%

Αποτελέσματα TIMES-MARKAL

ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Τελική Κατανάλωση Ενέργειας														
Μη Εννεργειακή Χρήση	Πετρελαικά Προϊόντα		0,380	0,389	0,399	0,408	0,418	0,427	0,431	0,434	0,438	0,441	0,445	0,459
	Φ. Αέριο		0,160	0,165	0,171	0,177	0,182	0,188	0,191	0,193	0,196	0,199	0,202	0,216
	Σύνολο		0,540	0,555	0,570	0,585	0,600	0,615	0,621	0,628	0,634	0,640	0,647	0,675
Γεωργία	Πετρελαικά Προϊόντα		0,788	0,782	0,776	0,769	0,763	0,760	0,760	0,759	0,751	0,744	0,750	0,738
	Ηλεκτρισμός		0,245	0,245	0,246	0,246	0,246	0,247	0,248	0,249	0,251	0,252	0,254	0,267
	Βιομάζα		0,013	0,017	0,021	0,025	0,025	0,029	0,029	0,029	0,029	0,029	0,010	0,034
	Γεωθερμία		0,030	0,031	0,033	0,035	0,037	0,038	0,041	0,044	0,052	0,061	0,068	0,089
	Σύνολο		1,076	1,076	1,076	1,076	1,076	1,075	1,079	1,081	1,084	1,086	1,092	1,128
Βιομηχανία	Ξερεά Καύσιμα		0,436	0,271	0,276	0,281	0,286	0,291	0,294	0,296	0,299	0,302	0,305	0,305
	Πετρελαικά Προϊόντα		1,344	1,210	1,215	1,105	1,083	1,066	1,067	1,053	1,060	1,057	1,088	1,060
	Φ. Αέριο		0,859	1,092	1,123	1,351	1,539	1,587	1,641	1,664	1,688	1,726	1,716	1,848
	Ηλεκτρισμός		1,242	1,260	1,277	1,293	1,307	1,318	1,331	1,357	1,374	1,392	1,409	1,455
	Βιομάζα		0,394	0,384	0,410	0,415	0,430	0,450	0,510	0,547	0,581	0,598	0,642	0,752
	Σύνολο		4,275	4,217	4,301	4,448	4,644	4,712	4,843	4,917	5,002	5,076	5,161	5,420
Μεταφορές	Πετρέλαιο+LPG		2,688	2,736	2,782	2,828	2,875	2,921	2,940	2,953	2,959	2,949	2,925	2,927
	Βενζίνη		4,023	4,031	4,038	4,046	4,055	4,217	4,238	4,232	4,238	4,250	4,273	4,424
	Βιοκαυσίμα		0,368	0,400	0,431	0,464	0,497	0,544	0,578	0,622	0,658	0,713	0,748	0,781
	Αεροπορικά Καύσιμα		1,219	1,261	1,303	1,345	1,387	1,429	1,465	1,503	1,541	1,581	1,621	1,809
	Φ. Αέριο		0,032	0,041	0,050	0,058	0,067	0,079	0,086	0,092	0,099	0,105	0,111	0,117
	Ηλεκτρισμός		0,023	0,024	0,026	0,028	0,029	0,031	0,036	0,040	0,045	0,047	0,050	0,056
	Σύνολο		8,352	8,493	8,630	8,769	8,911	9,221	9,342	9,442	9,539	9,645	9,728	10,114
Οικιακός	Πετρελαικά Προϊόντα		3,155	3,129	3,155	3,182	3,235	3,339	3,312	3,186	3,143	3,091	2,944	2,681
	Φ. Αέριο		0,185	0,286	0,338	0,380	0,410	0,438	0,488	0,519	0,541	0,559	0,565	0,729
	Ηλεκτρισμός		1,440	1,473	1,512	1,537	1,591	1,609	1,636	1,679	1,711	1,755	1,864	2,008
	Βιομάζα		0,649	0,666	0,664	0,662	0,658	0,657	0,648	0,608	0,616	0,642	0,595	0,590
	Θερμότητα		0,048	0,049	0,050	0,051	0,052	0,053	0,055	0,058	0,061	0,064	0,067	0,072
	Ηλιακά		0,148	0,168	0,168	0,193	0,194	0,191	0,195	0,254	0,270	0,287	0,291	0,352
	Θερμότητα Περιβάλλοντος		0,005	0,018	0,031	0,045	0,059	0,081	0,085	0,090	0,094	0,099	0,154	0,183
	Σύνολο		5,630	5,789	5,919	6,049	6,200	6,369	6,419	6,394	6,437	6,497	6,480	6,614
Τριτογενής	Πετρελαικά Προϊόντα		0,325	0,302	0,290	0,277	0,266	0,254	0,238	0,226	0,212	0,206	0,201	0,176
	Φ. Αέριο		0,157	0,182	0,194	0,227	0,256	0,291	0,309	0,323	0,301	0,292	0,282	0,260
	Ηλεκτρισμός		1,463	1,508	1,550	1,585	1,622	1,660	1,695	1,740	1,801	1,855	1,920	2,081
	Θερμότητα		0,014	0,019	0,021	0,024	0,028	0,031	0,033	0,036	0,038	0,040	0,042	0,043
	Ηλιακά		0,067	0,070	0,073	0,076	0,080	0,083	0,085	0,087	0,092	0,095	0,098	0,113
	Θερμότητα Περιβάλλοντος		0,009	0,034	0,064	0,083	0,103	0,122	0,143	0,159	0,192	0,212	0,237	0,276
	Σύνολο		2,035	2,113	2,193	2,273	2,355	2,441	2,504	2,570	2,634	2,700	2,779	2,948

Σύνολο	Στερεά Καύσιμα		0,436	0,271	0,276	0,281	0,286	0,291	0,294	0,296	0,299	0,302	0,305
	Πετρελικά Προϊόντα		13,541	13,451	13,559	13,555	13,665	13,986	14,020	13,913	13,904	13,878	13,803
	Φ. Αέριο		1,232	1,600	1,705	2,017	2,272	2,395	2,524	2,598	2,629	2,682	2,674
	Ηλεκτρισμός		4,413	4,511	4,611	4,689	4,796	4,865	4,946	5,064	5,181	5,302	5,497
	Βιομάζα-Βιοκαύσιμα		1,424	1,467	1,526	1,566	1,616	1,681	1,765	1,806	1,885	1,982	1,994
	Θερμότητα		0,062	0,066	0,071	0,075	0,079	0,084	0,089	0,094	0,099	0,104	0,109
	Ηλιακά		0,215	0,238	0,241	0,270	0,273	0,274	0,280	0,341	0,362	0,382	0,389
	Γεωθερμία		0,030	0,031	0,033	0,035	0,037	0,038	0,041	0,044	0,052	0,061	0,068
	Θερμότητα Περιβάλλοντος		0,014	0,052	0,096	0,128	0,162	0,203	0,228	0,248	0,286	0,311	0,391
	Σύνολο		21,367	21,688	22,118	22,616	23,186	23,817	24,187	24,405	24,697	25,004	25,230

CO2 Εκπομπές

Ενεργειακού τομέα+τσιμέντα	Mtons	116	114	112	108	106	101	101	100	100	100	100

ΑΠΕ		2,454	2,703	2,973	3,198	3,417	3,743	4,031	4,356	4,674	4,967	5,346

Τελική Κατανάλωση σύμφωνα με τη νέα οδηγία		22,262	22,605	23,060	23,564	24,158	24,809	25,197	25,439	25,755	26,086	26,351

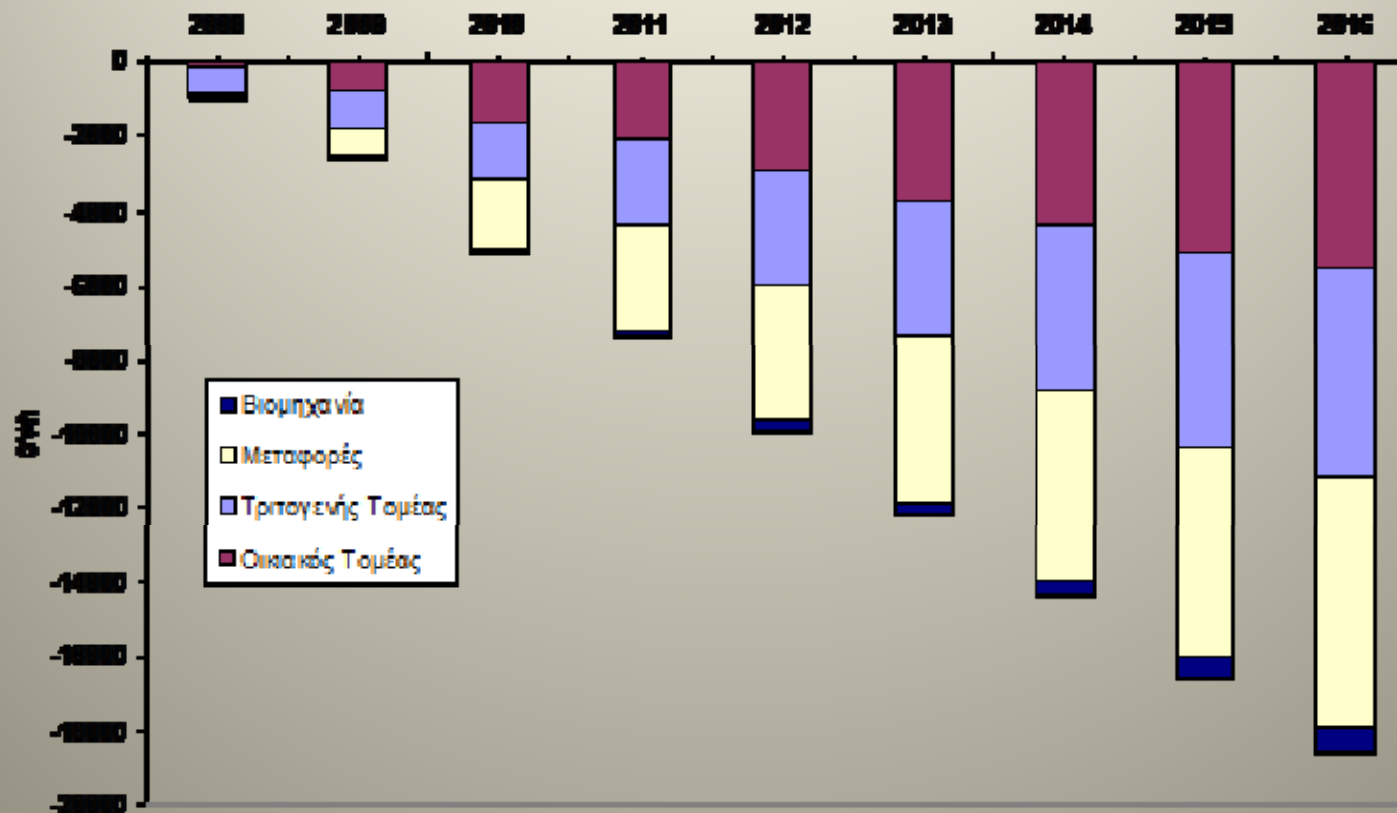
Αποτελέσματα TIMES-MARKAL γιά την Εξοικονόμηση Ενέργειας

Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Αποδοτικότητας
με βάση την Οδηγία 2006/32/ΕΚ

Έχει κατατεθεί στην ΕΕ

Το επόμενο το 2011-Αναθεώρηση γιά να
συμπεριληφθεί η οικονομική κρίση

1^ο ΣΔΕΑ-Μέτρα Εξοικονόμησης

Απαραίτητα Μέτρα Εξοικονόμησης με βάση το 1^ο ΣΔΕΑ

	Εξοικονόμηση για την επίτευξη του στόχου της Οδηγίας 2006/32/EK (GWh)	
	2010	2016
Οικιακός Τομέας	1679	5533
Τριτογενής Τομέας	1529	5715
Βιομηχανία (εκτός ETS)	127	680
Μεταφορές	1787	6731
Σύνολο	5122	18659

Αποτελέσματα TIMES-MARKAL

ΚΟΣΤΗ

Κόστη Σεναρίου

Κόστη ΑΠΕ % του ΑΕΠ	2010					2015					2020
Τεχνολογίες Ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ											
Σημειακό Κόστος Επένδυσης	0,00%					0,00%					0,00%
Ετησιοποιημένο Κόστος Επένδυσης	0,11%					0,34%					0,51%
Συνολικό Ετησιοποιημένο Κόστος	0,20%					0,50%					0,71%
Τεχνολογίες Θερμότητας από ΑΠΕ											
Σημειακό Κόστος Επένδυσης	0,00%					0,00%					0,00%
Ετησιοποιημένο Κόστος Επένδυσης	0,12%					0,21%					0,26%
Συνολικό Ετησιοποιημένο Κόστος	0,26%					0,35%					0,40%
Σύνολο ΑΠΕ											
Σημειακό Κόστος Επένδυσης	0,00%					0,00%					0,00%
Ετησιοποιημένο Κόστος Επένδυσης	0,23%					0,61%					1,00%
Συνολικό Ετησιοποιημένο Κόστος	0,46%					0,94%					1,44%

Κόστη Σεναρίων

Στην επιλογή τελικής λύσης θα ληφθούν υπόψη

Το συνολικό κόστος σαν ποσοστό του ΑΕΠ

Το μέσο κόστος ηλεκτροπαραγωγής

Αποτελέσματα-Ενεργειακών Μοντέλων

Ο Εθνικός στόχος του 20% στις ΑΠΕ φαίνεται να επιτυγχάνεται

με συνεισφορά των ΑΠΕ :

40% στην ηλεκτροπαραγωγή

20% στην κατανάλωση θερμότητας

10% στην χρήση βιοκαυσίμων στις επίγειες
μεταφορές(9% συνολικά στις μεταφορές)

Ελάχιστα Απαραίτητα Μέτρα-ΑΠΕ

- Δρομολογημένα έργα μεταφοράς στην ηπειρωτική χώρα
- Διασυνδέσεις Κυκλάδων-Μήλου
- Αύξηση Ικανότητας Αντλητικών Υδροηλεκτρικών
- Λελογισμένη χρήση λιγνίτη με σύγκαυση βιομάζας

Ελάχιστα Απαραίτητα Μέτρα-ΑΠΕ

- Κατάρτιση Εθνικής Πολιτικής και Προγράμματος για την Βιομάζα, Βιοαέριο, Βιοκαύσιμα
- Κατάρτιση Εθνικής Πολιτικής και Προγράμματος για την Γεωθερμία

Μέτρα **Εξοικονόμησης**

Διατομεακά Μέτρα

- **Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων**
- **Περαιτέρω προώθηση ένταξης Φυσικού Αερίου (Φ.Α.) & Υγραερίου (LPG)**
- Ενεργειακή σήμανση συσκευών και απαιτήσεις ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης
- Εφαρμογή Συστήματος Ενεργειακής Διαχείρισης (ΣΕΔ) στο τριτογενή και δημόσιο τομέα
- Ενεργειακή αναβάθμιση υφιστάμενων κτιρίων μέσω Χρηματοδοτήσεων Από Τρίτους (ΧΑΤ), Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ) και Συμπράξεων Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)
- Εγκατάσταση ηλεκτρονικών και έξυπνων μετρητών στους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου
- **Προώθηση συστημάτων Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (ΣΗΘ) και τηλεθέρμανσης**

Μέτρα Εξοικονόμησης

Οικιακός Τομέας

- Ενεργειακή αναβάθμιση κτιριακού κελύφους κατοικίας
- Οικονομική ενίσχυση για την αναβάθμιση συστημάτων λεβήτων/καυστήρων θέρμανσης σε υφιστάμενα κτίρια
- Υποχρεωτική εγκατάσταση κεντρικών θερμικών ηλιακών συστημάτων σε νέα κτίρια κατοικίας και οικονομικά κίνητρα για περαιτέρω διεύρυνση των (ΘΗΣ) μικρής κλίμακας σε κτίρια κατοικίας.
- Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων κοινωνικής κατοικίας

Μέτρα Εξοικονόμησης

Τριτογενής Τομέας

Ιδιωτικός Τομέας

- Υποχρεωτική εγκατάσταση κεντρικών θερμικών ηλιακών συστημάτων στον τριτογενή τομέα σε κτίρια άνω των 1000m²
- Προώθηση εθελοντικών συμφωνιών για επεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης σε κτίρια του τριτογενή τομέα

Δημόσιος Τομέας

- Υποχρεωτική εγκατάσταση κεντρικών θερμικών ηλιακών συστημάτων για την κάλυψη ζεστού νερού χρήσης
- Υποχρεωτικές διαδικασίες προμηθειών (για ενεργειακά αποδοτικές τεχνολογίες και τεχνολογίες ΑΠΕ – green procurement) στα δημόσια κτίρια
- Ολοκληρωμένος ενεργειακός σχεδιασμός δήμων
- Υποχρεωτική αντικατάσταση όλων των φωτιστικών σωμάτων χαμηλής ενεργειακής απόδοσης στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα

Μέτρα Εξοικονόμησης

Βιομηχανία

- Κίνητρα για υποχρεωτική εφαρμογή Συστήματος Ενεργειακής Διαχείρισης (ΣΕΔ) στη βιομηχανία
- Δημιουργία Κέντρων Ενεργειακής και Περιβαλλοντικής Διαχείρισης στις ΒΙ.ΠΕ.
- Πρόγραμμα Εθελοντικών Συμφωνιών στην βιομηχανία
- Ενεργειακές Υπηρεσίες για Εξοικονόμησης Ενέργειας

Μέτρα Εξοικονόμησης

Μεταφορές

- **Αναμόρφωση του συστήματος των ΜΜΜ**
- **Έργα υποδομών στον τομέα των μεταφορών**
- Ανάπτυξη σχεδίων αστικής κινητικότητας (urban mobility plans)
- **Πρώθηση της Οικονομικής, Οικολογικής και Ασφαλούς Οδήγησης**
- Κίνητρα αντικατάστασης παλαιών μεσαίων και βαρέων οχημάτων (άνω 3,5 tn και άνω 10ετίας)
- **Κίνητρα αντικατάστασης Ι.Χ. οχημάτων και πρώθησης ενεργειακά αποδοτικών οχημάτων (Φ.Α., βιοκαύσιμα, υβριδικά)**
- Οικολογική Σήμανση – Ενεργειακή Ετικέτα στα Επιβατικά Οχήματα
- **Υποχρεωτική ποσόστωση με ενεργειακά αποδοτικότερα οχήματα στις δημόσιες υπηρεσίες ή οργανισμούς**
- Σύνδεση φορολογίας οχημάτων με την ενεργειακή απόδοση και τις εκπομπές CO₂

Μέτρα Εξοικονόμησης

Οριζόντια Μέτρα

- Συγκρότηση μονάδας συλλογής ενεργειακών στοιχείων & προβλέψεων
- Στοχευόμενες εκστρατείες εκπαίδευσης, ενημέρωση και επιβράβευση των «καλών πρακτικών»
- Προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης τεχνολογικών επενδύσεων εξοικονόμησης ενέργειας και έρευνας

Ισχυρές Εθνικές Δεσμεύσεις

Τα τρία εικοσάρια αποτελούν ισχυρές Εθνικές
Δεσμεύσεις των Χωρών Μελών της ΕΕ

Ισχυρές Εθνικές Δεσμεύσεις

Κατάρτιση Μητρώων

ΑΠΕ

Εξοικονόμησης Ενέργειας

Κτιρίων

Συμπαραγωγής

Ισχυρές Εθνικές Δεσμεύσεις

Ο Εθνικός Προγραμματισμός των Χωρών-Μελών

Θα παρακολουθείται από την ΕΕ μέσω συνεχών
Εθνικών Εκθέσεων